

Кафедра української літератури і компаративістики

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-методичної та навчальної роботи

О.Б.Жильцов
2019 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ У ВИЩІЙ ШКОЛІ

(Методика викладання літературознавчих дисциплін у вищій школі)
для студентів

спеціальності 035 Філологія (Українська мова і література)
освітнього рівня: другого (магістерського)
освітньої програми 035.01.01 «Українська мова та література»
спеціалізації 035.01 «Українська мова та література»

Київ – 2019

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРИНЧЕНКА	
Ідентифікаційний код 02130554	
Начальник відділу моніторингу якості освіти	
Програма № <u>03281/19</u>	
<u>Жильцов</u> (підпис)	(підписи, печатки)
« » 20 <u>19</u>	

Розробник:

Удовиченко Л.М., кандидат педагогічних наук, доцент кафедри української літератури і компаративістики

Викладачі:

Удовиченко Л.М., кандидат педагогічних наук, доцент кафедри української літератури і компаративістики

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри української літератури і компаративістики

Протокол від "29" серпня 2019 р. № 1

Завідувач кафедри (О.О. Бровко)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми 035.01.01 «Українська мова та література» другого (магістерського) рівня вищої освіти

23.09 2019 р.

Гарант освітньої програми (О.О. Бровко)

Робочу програму перевірено

_____._____.2019 р.

Заступник директора Інституту філології (Л.І. Заяць)

Пролонговано:

на 2020/2021 н.р. _____ (_____), «___» _____ 2010р.,

протокол № _____

на 2021/2022 н.р. _____ (_____), «___» _____ 2021р.,

протокол № _____

на 2022/2023 н.р. _____ (_____), «___» _____ 2022р.,

протокол № _____

на 2023/2024 н.р. _____ (_____), «___» _____ 2023р.,

протокол № _____

Київський університет імені Бориса Грінченка
Інститут філології
Кафедра української літератури і компаративістики

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи

_____ О.Б.Жильцов
“ _____ ” _____ 2019 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ У ВИЩІЙ ШКОЛІ (Методика викладання літературознавчих дисциплін у вищій школі) для студентів

спеціальності 035 Філологія (Українська мова і література)
освітнього рівня: другого (магістерського)
освітньої програми 035.01.01 «Українська мова та література»
спеціалізації 035.01 «Українська мова та література»

Київ – 2019

Розробник:

Удовиченко Л.М., кандидат педагогічних наук, доцент кафедри української літератури і компаративістики

Викладачі:

Удовиченко Л.М., кандидат педагогічних наук, доцент кафедри української літератури і компаративістики

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри української літератури і компаративістики

Протокол від "17" січня 2019 р. № 8

Завідувач кафедри _____ (О.О. Бровко)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми
035.01.01 «Українська мова та література» другого (магістерського) рівня
вищої освіти

____.____.2019 р.

Гарант освітньої програми _____ (О.О. Бровко)

Робочу програму перевірено

____.____.2019 р.

Заступник директора Інституту філології _____ (Л.І. Заяць)

Пролонговано:

на 2020/2021 н.р. _____ (_____), «____» _____ 2010р.,

протокол № ____

на 2021/2022 н.р. _____ (_____), «____» _____ 2021р.,

протокол № ____

на 2022/2023 н.р. _____ (_____), «____» _____ 2022р.,

протокол № ____

на 2023/2024 н.р. _____ (_____), «____» _____ 2023р.,

протокол № ____

1. Опис навчальної дисципліни

МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ У ВИЩІЙ ШКОЛІ

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
Вид дисципліни	обов'язкова	
Мова викладання навчання та оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів / годин	5 / 150	
Курс	I	I
Семестр	1-2	1-2
Обсяг кредитів	6	6
Обсяг годин, в тому числі:	180	180
Аудиторні	48	-
Модульний контроль	12	-
Семестровий контроль	30	-
Самостійна робота	90	-
Форма семестрового контролю	Комплексний екзамен	

Методика викладання літературознавчих дисциплін у вищій школі

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
Вид дисципліни	обов'язкова	
Мова викладання навчання та оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів / годин	2 / 60	
Курс	I	
Семестр	1-2	
Кількість змістових модулів з розподілом:	3	
Обсяг кредитів	3	
Обсяг годин, в тому числі:	90	
Аудиторні	24	
Модульний контроль	6	
Семестровий контроль	15	
Самостійна робота	45	
Форма семестрового контролю	Комплексний екзамен	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета курсу – підготувати студента-філолога до практичної діяльності, сформуванню методичну компетентність майбутнього викладача літературознавчих дисциплін, виробити вміння створювати ефективні навчальні ситуації в освітньому та виховному процесі, виробити зрілість методичних суджень щодо специфіки викладання літературознавчих дисциплін,

відпрацювати навички розвитку дослідницької та читацької діяльності філологів.

Завдання дисципліни:

Сприяти формуванню програмних загальних і фахових компетенцій, визначених відповідними освітніми програмами, зокрема:

- здатність працювати в команді та автономно;
- володіння комунікативними стратегіями і тактиками, риторичними, стилістичними і мовними нормами і прийомами, прийнятими в різних сферах комунікації, вміння адекватно використовувати їх при вирішенні професійних завдань;
- здатність на фаховому рівні проводити навчальні заняття і позааудиторну роботу з мови і літератури в установах загальної і спеціальної середньої освіти; практичні заняття з філологічних дисциплін в освітніх установах вищої професійної освіти;
- здатність готувати навчально-методичні матеріали з різних філологічних дисциплін;
- здатність і готовність до участі в розробці наукових, соціальних, педагогічних, творчих, рекламних, видавничих та інших проектів;
- здатність організовувати профорієнтаційну роботу.

3. Результати навчання за дисципліною

Вивчення дисципліни забезпечить готовність:

- фахово пояснювати феномен словесного художнього мистецтва, його роль у житті людства загалом і людини зокрема;
- виявляти глибокі знання і розуміння сутності та принципів організації навчального процесу в закладах вищої освіти; типології навчальних занять, видів навчальної діяльності, форм, методів і технологій навчання; принципів і способів оцінювання досягнень здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня;
- організовувати і здійснювати ефективну роботу самостійно і в команді; отримувати результати в умовах обмеженого часу;
- відповідально ставитися до професійних обов'язків;
- дотримуватися професійної етики й основних засад академічної доброчесності; забезпечувати дотримання авторського права;
- аналізувати власний досвід роботи, здійснювати самоконтроль, самооцінку, саморегуляцію, виявляти і долати недоліки; підвищувати власний професійний рівень, удосконалювати кваліфікацію;
- ефективно застосовувати ІКТ-технології у науково-дослідній і науково-педагогічній діяльності;
- уміти аналізувати досвід роботи, здійснювати самоконтроль, самооцінку, саморегуляцію, виділяти і переборювати недоліки в професійній діяльності;

- фахово формувати й аргументувати власні теоретичні і практичні судження, професійні позиції;
- здатність об'єктивно оцінювати наукову інформацію; вільно обирати шляхи наукового пошуку; професійно застосовувати наукові знання в освітній діяльності;
- здатність формувати судження про значення і наслідки своєї професійної діяльності з урахуванням соціальних, професійних і етичних позицій;
- аргументовано пояснювати, оцінювати і зіставляти тенденції, методичні новації та розробки в галузі вищої освіти.

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план для денної форми навчання

Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					
		Аудиторна:				Модульний контроль	Самостійна робота
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні		
Змістовий модуль I. Специфіка літературознавчої підготовки філологів у ВНЗ							
1. Методика викладання літературознавчих дисциплін у вищій школі як наука і навчальна дисципліна.	6	2					4
2. Зміст і структура літературознавчої освіти. Професійні якості викладача літературознавчих дисциплін у ВНЗ.	6			2			4
3. Планування та організація роботи викладача літературознавчих дисциплін у ВНЗ.	6				2		4
Модульний контроль	2					2	
Разом	20	2		2	2	2	12
Змістовий модуль II. Особливості організації навчального процесу з літературознавчих дисциплін у ВНЗ							
4. Форми організації навчальної діяльності студентів в аудиторній роботі. Методи, прийоми і види робіт з літератури	6			2			4
5. Методичні аспекти викладання теоретико- та історико- літературних курсів та курсів за вибором	12				4		8
6. Методичні аспекти викладання історико-літературних курсів. Вимоги до змісту і структури	12				4		8
Модульний контроль	2					2	
Разом	32			2	8	2	20
Змістовий модуль III. Дослідницька діяльність студентів з літературознавчих дисциплін							
7. Методика організації дослідницької діяльності студентів з літературознавчих дисциплін	14	2		2	2		8
8. Курси за вибором (спецкурси, спецсемінари) з літературознавчих дисциплін	7			2			5
Модульний контроль	2					2	
Разом	23	2		4	2	2	13
Семестровий контроль	15						
Усього	90	4		8	12	6	45

5. Програма навчальної дисципліни
МОДУЛЬ І.
СПЕЦИФІКА ЛІТЕРАТУРОЗНАВЧОЇ ПІДГОТОВКИ
ФІЛОЛОГІВ У ВНЗ

ТЕМА 1. Методика викладання літературознавчих дисциплін у вищій школі як наука і навчальна дисципліна.

Особливості вивчення художньої літератури як виду мистецтва у світовому літературознавстві.

Методика викладання літературознавчих дисциплін як наука і навчальна дисципліна. Об'єкт і предмет методики. Загальнонаукові та специфічні методи дослідження методики викладання літературознавчих дисциплін у вищій школі та їх характеристика: критичне переосмислення набутого вітчизняного і зарубіжного педагогічного досвіду, масове усне та письмове опитування викладачів та студентів, метод цілеспрямованого спостереження, педагогічний експеримент. Проблеми літературознавчої освіти у вищій школі. Методологічні основи викладання літературознавчих дисциплін.

Нормативна база, яка регулює процес викладання літературознавчих дисциплін у вищій школі.

ТЕМА 2. Зміст і структура літературознавчої освіти. Професійні якості викладача літературознавчих дисциплін у ВНЗ.

Статуси предметів «Вступ до літературознавства», «Теорія літератури», «Історія української літератури та літературної критики», «Східна література», «Антична література», «Фольклор», «Історія зарубіжної літератури» у вищих навчальних закладах України. Причини, які актуалізують їх вивчення: націоналізація української освіти, орієнтація України на світову спільноту. Специфіка викладання курсів історії української та зарубіжної літератури.

Модель фахівця з літературознавчих дисциплін. Професійні якості викладача: любов до літератури, широта ерудиції, глибина літературних знань, ґрунтовне знання текстів художніх творів, повага до вихованців, розуміння психолого-педагогічних основ навчання і виховання студентів, осмислення ними специфіки мистецтва, висока мовна культура, досконале володіння сучасними методами і прийомами навчання, вимогливість і принциповість, наполегливість, дисциплінованість, толерантність, інтелігентність.

Професійна компетенція викладача літературознавчих дисциплін. Культурознавча (народознавча) компетенція як сукупність знань про матеріальну і духовну культуру, традиції, звичаї, обряди рідного народу, сукупність умінь використовувати культурознавчі (народознавчі) знання у професійній діяльності.

Фольклорна, літературознавча компетенція як сукупність знань про українську літературу і фольклор у їх історичному розвитку та на сучасному етапі, умінь здійснювати фольклорний, літературознавчий аналіз, усвідомлювати закономірності літературного процесу, оцінювати художню своєрідність творів, творчості письменника в цілому під кутом зору національної культури і міжкультурної значущості. Характеристика сучасної ситуації в галузі літературної освіти.

Методична компетенція як сукупність знань методологічних і теоретичних основ методики навчання мови, літератури, концептуальних основ, структури і змісту засобів навчання (підручників, навчальних посібників), умінь використовувати методичні прийоми в різних ситуаціях педагогічної діяльності.

Вияв мовленнєвої компетенції особистості у сформованості умінь користуватися усною і писемною літературною мовою, багатством її виражальних засобів.

Комунікативна компетенція як сукупність знань, умінь, здібностей, ініціатив особистості, необхідних для здійснення комунікації в різних мовленнєвих сферах. Знання законів спілкування і етикету, розуміння мотивів, цілей, засобів у взаємостосунках. Формування умінь виступу: вміння розкрити суть проблеми, аргументувати власне бачення проблеми, підтримувати у слухачів інтерес і увагу, керувати аудиторією тощо.

Удосконалення кваліфікації і підвищення професійної майстерності викладача літературознавчих дисциплін. Самоосвіта педагога. Підвищення кваліфікації викладача літературознавчих курсів. Розробка нових методик. Роль викладача в розвитку у студентів творчого мислення, умінь самостійно здобувати наукові знання, аналізувати й інтерпретувати словесно-художні здобутки, в оволодінні студентами методами літературознавчого дослідження. Діагностична діяльність викладача.

Самостійна робота над підвищенням професійної і педагогічної майстерності, методичного і загальнокультурного рівня. Участь у теоретичних і методичних семінарах, читаннях, наукових школах, проблемних групах, педагогічних майстернях, експериментальних лабораторіях. Вивчення, узагальнення і поширення передового досвіду. Критерії професійної компетентності викладача літературознавчих дисциплін: рівень теоретичних знань і вмінь, рівень володіння методами літературного дослідження, професійно-мовленнєвою культурою, результативність практичної діяльності.

ТЕМА 3. Планування та організація роботи викладача літературознавчих дисциплін у ВНЗ.

Мета планування роботи викладача літературознавчих дисциплін. Навчальні програми з теоретичних та історичних курсів літератури для вищої школи. Робочі навчальні програми. Її структура. Урахування знань, умінь та

навичок, сформованих у процесі вивчення інших курсів. Основні принципи навчання предмета та їх відображення у планах роботи.

Підготовка викладача до навчання дисципліни:

- визначення власної концепції курсу і кожної окремої теми, її співвіднесення з програмовими вимогами;
- вивчення матеріалів до теми за науковою і навчальною літературою (аналіз стану наукового дослідження теми і системи запитань і завдань, їх корегування із урахуванням рівня навчальних досягнень студентів);
- вивчення методичної та додаткової літератури, виявлення міжлітературних та міжпредметних зв'язків, з'ясування можливостей їх використання;
- лінгво-стилістичний аналіз у системі фахової підготовки філологів;
- виявлення історичних, національних, культурологічних, соціальних тощо реалій, попередній огляд матеріалу, вибір засобів та форм літературознавчого аналізу;
- аналіз наочності, визначення форм і способів її включення в загальну систему вивчення теми.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ З ЛІТЕРАТУРОЗНАВЧИХ ДИСЦИПЛІН У ВНЗ

ТЕМА 4. Форми організації навчальної діяльності студентів в аудиторній роботі. Методи, прийоми і види робіт з літератури.

Способи та засоби формування загальних і фахових компетенцій студентів-філологів. Розвиток пізнавальної творчої активності, самостійності студентів у набутті знань, умінь та способів дій. Проблемне навчання у системі літературознавчої освіти.

Форми організації навчальної діяльності студентів. Пасивні, активні та інтерактивні форми організації роботи. Традиційні та сучасні форми роботи.

Наукові класифікації методів навчання. Специфіка методів навчання світової літератури. Види методів. Реалізація методів через адекватні прийоми роботи. Види робіт. Комбінування різних методів, їх взаємозв'язок у практичній діяльності викладача. Принципи вибору методів навчання. Залежність вибору методів і прийомів роботи від типу, конкретної мети і змісту заняття. Ефективність звернення до прийому зіставлення: фактів рідної та зарубіжної літератур, оригіналу і перекладу, різних перекладів, реалій суспільного і культурного життя, менталітету, літературно-критичних матеріалів тощо.

Комунікативно-ситуативні вправи як вид діяльності з розвитку життєвих/ключових компетентностей і мовленнєвої компетенції студентів.

ТЕМА 5. Методичні аспекти викладання теоретико- та історико-літературних курсів і курсів за вибором.

Вимоги до літературознавчих курсів, їх структура, методологічні принципи побудови, навчальне, розвивальне і виховне значення. Відбір навчального матеріалу для літературознавчих курсів. Критерії відбору: фундаментальність, актуальність, доступність матеріалу. Ідея блокового подання навчального матеріалу. Формування модулів, розділів, тем. Відбір інформаційних джерел. Формування індивідуальних завдань та питань.

Методичні аспекти і проблеми викладання основних розділів теоретико- та історико-літературних курсів і спецкурсів.

Теоретико-літературні курси

Сучасні підходи до викладання курсу "Вступ до літературознавства", роль курсу в літературознавчій підготовці майбутнього вчителя-словесника, його зв'язок з іншими дисциплінами.

Завдання курсу: вироблення наукової позиції літературознавця, осмислення художньої літератури як феномену культури, усвідомлення специфіки мови художньої літератури, формування переконаності в існуванні різноманітних підходів до інтерпретації художнього твору. Програми і навчальні посібники з курсу.

Завдання і зміст курсу "Теорія літератури", його роль у літературознавчій підготовці студентів, зв'язок з іншими філологічними дисциплінами, курсами естетики, філософії, психології. Сучасні підходи та принципи побудови курсу "Теорія літератури". Оволодіння системою категорій і понять теорії літератури, поглиблене вивчення сучасних вітчизняних і зарубіжних концепцій теоретичного літературознавства. Програма і навчальні посібники. Труднощі й особливості викладання курсу. Опанування методології, методики і практики науково-дослідницької діяльності в галузі теорії літератури і викладання курсу у вищій школі.

ТЕМА 6. Методичні аспекти викладання історико-літературних курсів. Вимоги до змісту і структури.

Історико-літературні курси.

Курси «Історія української літератури та літературної критики», «Історія зарубіжної літератури». Їх завдання і зміст. Призначення історико-літературних курсів, система і принципи побудови, професійне, культурне і виховне значення. Дискусія про принципи побудови курсу.

Періодизація і спірні проблеми історії української літератури. Особливості постановки і висвітлення історії давньої української літератури, української літератури ХУШ і ХІХ століть. Поглиблене вивчення історії української літератури і сучасного літературного процесу в контексті вітчизняної і світової історії та культури. Проблеми вивчення і викладання української літератури ХХІ століття.

Періодизація і спірні проблеми історії зарубіжної літератури. Особливості постановки і висвітлення історії східної та античної літератури, зарубіжної літератури V-XV, XVI, XVII і XVIII, XIX і межі століть, XX. Поглиблене вивчення історії зарубіжної літератури і сучасного літературного процесу в контексті вітчизняної і світової історії та культури. Проблеми вивчення і викладання зарубіжної літератури XXI століття.

Місце творчої біографії письменника в історико-літературному курсі. Літературно-психологічний портрет митця як важливий виховний чинник. Текстоцентризм і антропоцентризм у викладанні української та зарубіжної літератури. Реалізація культурологічного підходу.

Програми і навчальні посібники з історії української та зарубіжної літератури.

Курс східної та античної літератури, його призначення, зв'язок з літературознавчими курсами, історією культури. Програми, підручники, монографії, навчальні посібники.

Курс української народної творчості, його призначення, зв'язок з літературознавчими курсами, історією України, українською культурою, народознавством. Програми, підручники, монографії, навчальні посібники, збірники, статті у галузі фольклористики, культурології, лінгвокультурології та лінгвофольклористики.

Краєзнавчий літературознавчий курс, його призначення і роль у професійній підготовці майбутнього вчителя-словесника. Програми і навчальні посібники з фольклорного і літературного краєзнавства.

Робота над художнім твором.

Художній світ фольклорного, літературного твору, аспекти його вивчення. Курс «Філологічний аналіз тексту» як інтегрований курс, що узагальнює результати лінгвістичних і літературознавчих досліджень стосовно художнього тексту. Завдання курсу: вивчення ознак і основних категорій художнього тексту як особливої естетичної реальності; розгляд принципів побудови цілісного тексту; виявлення способів вираження авторської позиції в тексті; ознайомлення з різними підходами до філологічного аналізу художнього тексту, різними прийомами його інтерпретації; визначення методики аналізу; розгляд міжтекстової взаємодії і вияв її ролі в організації художнього тексту; формування у студентів умінь і навичок аналізу художнього тексту і окремих його компонентів.

Вивчення мови художнього твору і стилю письменника. Принципи, шляхи і методичні прийоми роботи над мовою художнього твору. Психологія сприйняття мистецтва як основа навчання аналізу тексту. Організація практичних спостережень над текстом твору. Методика проведення стилістичного експерименту. Зіставлення різних редакцій твору.

Розкриття творчої індивідуальності митця, неповторної своєрідності його поетичної мови.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ III. ДОСЛІДНИЦЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ СТУДЕНТІВ З ЛІТЕРАТУРОЗНАВЧИХ ДИСЦИПЛІН

ТЕМА 7. Методика організації дослідницької діяльності студентів з літературознавчих дисциплін.

Організація науково-дослідницької діяльності. Перспективні напрями наукових досліджень у літературознавстві. Види наукових досліджень з літературознавчих дисциплін у вищій школі.

Наукові лабораторії, проблемні гуртки, наукові конференції, літературні читання тощо в організації науково-дослідницької роботи студентів з літературознавчих дисциплін.

Способи організації індивідуальної науково-дослідної роботи студентів у процесі вивчення літературознавчих дисциплін: самостійна дослідницька діяльність (підготовка різноманітних досліджень з літератури, написання різнопланових творчих робіт), конкурсна діяльність (моделювання Intel-проектів, написання конкурсних робіт).

Критерії оцінювання дослідницьких робіт.

Організація дослідницької роботи. Види досліджень: літературознавчі, культурологічні, мистецтвознавчі, біографічні, лінгвокраїнознавчі, краєзнавчі, історичні, компаративні, читацькі, зіставлення різних думок про художнє явище, зіставлення літературного твору екранізаціями, театральними постановками...

Форми дослідницьких робіт: інформативно-репродуктивні (різного роду перекази), інформативно-продуктивні (доповіді, літературно-критичні виступи, доповіді узагальнюючого характеру, доповіді дослідницького характеру), полемічні (доповіді та повідомлення проблемно-дискусійного характеру).

Підготовка студентів до проведення дослідницької роботи.

ТЕМА 8. Курси за вибором (спекурси, спецсемінари) з літературознавчих дисциплін.

Навчально-виховні завдання спецкурсів і спецсемінарів з літературознавчих дисциплін. Рекомендації до організації спецкурсів і спецсемінарів. Взаємозв'язаний характер основної навчальної програми із спецкурсами і спецсемінарами. Роль спецкурсів і спецсемінарів у розвитку загальної, фахової і читацької компетентності студентів. Принципи організації спецкурсів і спецсемінарів:

- взаємозв'язане вивчення теоретичних та історичних курсів у системі фахової освіти;
- взаємопов'язане вивчення української та зарубіжної літератури;
- широке використання різноманітних форм організації навчальної діяльності та видів роботи, що стимулюють наукову і навчальну діяльність;

- загальні дидактичні принципи (наступності і перспективності, доступності, індивідуального підходу тощо).

Зміст спецкурсів і спецсемініарів. Принципи вибору матеріалу для спецкурсів і спецсемініарів (персоналії, проблемно-тематичний, жанрово-родовий, взаємозв'язаного вивчення української та зарубіжної літератури).

Ефективні форми організації спецкурсів і спецсемініарів. Основні види робіт (тестування; індивідуальні та колективні бесіди; «звіти» про самостійно прочитані художні твори; ведення читацького щоденника; складання каталогів з картками, що містять бібліографічні відомості та коротку анотацію; ведення робочого зошита із самостійної роботи; складання анотацій, післямов, передмов до художньої та наукової літератури; написання рецензій, відгуків, рефератів, творчих робіт; проведення засідань літературознавчого гуртка).

Самостійне моделювання Intel-проектів: мультимедійний супровід певної навчальної теми, постер або розширена презентація власного проекту, публікація власних літературних творів, веб-сторінка власного проекту.

6. Контроль навчальних досягнень
6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів
Денна форма

Вид діяльності студента	Максимальна к-ть балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3		
		к-ть одиниць	максимальна кількість балів	к-ть одиниць	максимальна кількість балів	к-ть одиниць	максимальна кількість балів	
Відвідування лекцій	1	1	1	-	-	1	1	
Відвідування практичних занять	1	1	1	1	1	2	2	
Робота на практичному занятті	10	1	10	1	10	2	20	
Відвідування лабораторних занять	1	1	1	4	4	1	1	
Робота на лабораторному занятті	10	1	10	4	40	10	10	
Виконання завдань для самостійної роботи	10	1	10	1	10	1	10	
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25	1	25	
<i>Разом</i>			58		90		69	
Максимальна кількість балів: 217								
Розрахунок коефіцієнта: $217 : 60 = 3,6$								

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії оцінювання

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I.

1. Схарактеризуйте роль літературознавства, мовознавства, педагогіки, психології, естетики, етики тощо у формуванні методологічних засад «Методики викладання літературознавчих дисциплін у вищій школі».
2. Визначте специфіку планування аудиторної та позааудиторної роботи з літературознавчих дисциплін.
3. Розкрийте напрями реалізації міжпредметних, міжлітературних та міжмистецьких зв'язків на заняттях з літературознавчих дисциплін.
*Форма звітності: кластер, доповідь на методичному семінарі.
Максимальна оцінка за модуль – 10 балів.*

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II

1. Окресліть способи оптимізації літературознавчої освіти.
2. Схарактеризуйте сучасні засоби навчання.
3. Поясніть роль технічних та комп'ютерних засобів навчання літературознавчих дисциплін.
4. Розкрийте роль наочності на лекційних і практичних заняттях з літературознавчих дисциплін.
5. Укажіть сучасні види і типи наочності, ефективні у вивченні літературознавчих дисциплін.
*Форма звітності: карта знань, доповідь на методичному семінарі.
Максимальна оцінка за модуль – 10 балів.*

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ III

1. Схарактеризуйте зміст самостійної роботи з літературознавчих дисциплін для розвитку життєвих/ключових компетенцій студентів-філологів.
2. Розкрийте особливості принципу персоналій у виборі матеріалу з літературознавчих дисциплін для самостійного опрацювання та його роль у формуванні компетентного фахівця.
3. Прокоментуйте особливості проблемно-тематичного принципу вибору матеріалу з літературознавчих дисциплін для самостійного опрацювання та його роль у формуванні компетентного фахівця.
4. Визначте роль жанрово-родового принципу вибору матеріалу з літературознавчих дисциплін для самостійного опрацювання та його роль у формуванні компетентного фахівця.
5. Накресліть основні напрями реалізації принципу взаємозв'язаного вивчення української, східної, європейської, американської тощо літератур у вищій школі та його роль у формуванні компетентного фахівця.

*Форма звітності: есе.
Максимальна оцінка за модуль – 10 балів.*

Критерії оцінювання самостійної роботи:

Оцінюється самостійність мислення, аргументованість тез, вихід на рівень теоретичного узагальнення фактологічного матеріалу.

Карта самостійної роботи студента

Змістовий модуль та теми курсу	Академічний контроль	Бали	Термін виконання (тижні)
Модуль 1	Творча робота, усна відповідь	10	I-IV
Модуль 2	Творча робота, усна відповідь	10	V- VIII
Модуль 3	Творча робота, усна відповідь	10	XX-XIV
Разом		30 балів	

6.3 Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Форма проведення: письмова

Максимальна кількість балів: 25 балів

Критерії оцінювання: модульна контрольна робота включає 5 завдань, правильне виконання яких оцінюється у 5 балів.

Орієнтовні питання

до контрольної модульної роботи № 1

1. Курси літературознавчого циклу у вищій школі як навчальні предмети.
2. Зміст і структура літературознавчої освіти у вищій школі.
3. Мета і завдання основних курсів літературознавчого циклу та курсів за вибором.
4. Методика викладання літературознавчих дисциплін як наука, її складові частини і джерела розвитку.
5. Зв'язок методики викладання літературознавчих дисциплін з іншими фундаментальними науками.
6. Організація навчального процесу в системі підготовки спеціалістів філологів.
7. Викладач літературознавчих дисциплін та його фахові компетентності.
8. Планування роботи викладача літературознавчих дисциплін.

Орієнтовні питання

до контрольної модульної роботи № 2

1. Форми організації навчальної діяльності студентів. Аудиторна та позааудиторна робота.

2. Форми організації аудиторної роботи студентів з літературознавчих дисциплін. Їх специфіка.
3. Специфіка літературознавчого аналізу художнього твору.
4. Принципи аналізу художнього твору у вищій школі
5. Шляхи аналізу художнього твору.
6. Методи та прийоми аналізу художнього твору в аудиторній роботі.
7. Метод творчого читання, основні прийоми його реалізації та ефективні види робіт.
8. Метод евристичної бесіди, основні прийоми його реалізації та ефективні види робіт.
9. Дослідницький метод, основні прийоми його реалізації та ефективні види робіт.
10. Репродуктивний метод у вивченні літературознавчих дисциплін у вищій школі. Основні прийоми його реалізації та ефективні види робіт.
11. Специфіка вивчення епічних творів.
12. Специфіка вивчення ліричних творів.
13. Специфіка вивчення драматичних творів.
14. Специфіка вивчення літературно-критичних матеріалів.
15. Вступні і підсумкові заняття в системі вивчення курсів літературознавчого циклу.
16. Письмові роботи з літературознавчих дисциплін.

Орієнтовні питання

до контрольної модульної роботи № 3

1. Форми організації позааудиторної роботи у вищій школі з літературознавчих дисциплін. Їх специфіка. Літературні вечори, конференції, олімпіади.
2. Особливості самостійної роботи з літературознавчих дисциплін.
3. Спецкурси і спецсемінари з літературознавчих дисциплін.
4. Специфіка навчально-дослідницької та науково-дослідницької діяльності з літературознавчих дисциплін.
5. Педагогічна практика студентів.
6. Науковий гурток з літературознавчих дисциплін у вищій школі.
7. Літературне країнознавство, літературні екскурсії та походи.

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

Семестровий контроль відбуватиметься у формі комплексного екзамену. Мінімальна кількість балів для допуску до складання екзамену – 35.

Критерії оцінки: **А:** ставиться за повні та міцні знання матеріалу в заданому обсязі, вміння вільно виконувати практичні завдання, передбачені навчальною програмою; за знання основної та додаткової літератури; за вияв креативності у розумінні і творчому використанні набутих знань та умінь; **В:**

ставиться за вияв студентом повних, систематичних знань із дисципліни, успішне виконання практичних завдань, засвоєння основної та додаткової літератури, здатність до самостійного поповнення та оновлення знань. Але у відповіді студента наявні незначні помилки; **С**: ставиться за вияв знання основного навчального матеріалу в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої фахової діяльності, поверхову обізнаність з основною і додатковою літературою, передбаченою навчальною програмою; можливі суттєві помилки у виконанні практичних завдань, але студент спроможний усунути їх із допомогою викладача; **Д**: ставиться за фрагментарну відповідь, яка включає знання базових наукових понять та ілюструє достатні вміння їх практичного застосування; **Е**: виставляється студентові, відповідь якого під час відтворення основного програмового матеріалу поверхова, фрагментарна, що зумовлюється початковими уявленнями про предмет вивчення.

6.5. Орієнтовний перелік питань для самоконтролю

1. Курси літературознавчого циклу як навчальні предмети вищої школи.
2. Зміст і структура літературної освіти у вищій школі.
3. Мета і завдання основних курсів літературознавчого циклу та курсів за вибором
4. Методика викладання літературознавчих дисциплін у як наука, її складові частини і джерела розвитку.
5. Зв'язок методики викладання літературознавчих дисциплін з іншими фундаментальними науками.
6. Організація навчального процесу в системі підготовки спеціалістів філологів.
7. Викладач літератури та його професійні уміння та якості.
8. Планування роботи викладача літератури.
9. Форми організації навчальної діяльності студентів. Аудиторна та позааудиторна робота.
10. Форми організації аудиторної роботи студентів з літературознавчих дисциплін. Їх специфіка.
11. Форми організації позааудиторної роботи з літературознавчих дисциплін. Їх специфіка. Літературні вечори, конференції, олімпіади.
12. Особливості самостійної роботи з курсу літератури.
13. Специфіка навчально-дослідницької та науково-дослідницької діяльності з літературознавчих дисциплін
14. Педагогічна практика студентів.
15. Специфіка літературознавчого аналізу художнього твору.
16. Принципи аналізу художнього твору у вищій школі
17. Шляхи аналізу художнього твору.
18. Методи та прийоми аналізу художнього твору в аудиторній роботі.
19. Метод творчого читання, основні прийоми його реалізації та ефективні види робіт.

- 20.Метод евристичної бесіди, основні прийоми його реалізації та ефективні види робіт.
- 21.Дослідницький метод, основні прийоми його реалізації та ефективні види робіт.
- 22.Репродуктивний метод у вивченні літератури у вищій школі. Основні прийоми його реалізації та ефективні види робіт.
- 23.Специфіка вивчення епічних творів.
- 24.Специфіка вивчення ліричних творів.
- 25.Специфіка вивчення драматичних творів.
- 26.Специфіка вивчення літературно-критичних матеріалів.
- 27.Вступні і підсумкові заняття в системі вивчення курсів літературознавчого циклу.
- 28.Письмові роботи з літератури.
- 29.Науковий гурток з літературознавчих дисциплін у вищій школі
- 30.Літературне країнознавство, літературні екскурсії та походи.

6.6 Шкала відповідності оцінок

Оцінка	Кількість балів
Відмінно	100-90
Дуже добре Добре	82-89 75-81
Задовільно Достатньо	69-74 60-68
Незадовільно	0-59

7. Навчально-методична карта змістового модуля (денна форма)

Разом: 90 год., лекції – 4 год., практичні заняття – 8 год.,
лабораторні заняття – 12 год., самостійна робота – 45 год.,
семестровий контроль – 15 год., модульний контроль – 6 год.

Модулі	Змістовий модуль I	Змістовий модуль II		Змістовий модуль III	
Назва модуля	Специфіка літературознавчої підготовки філологів у ВНЗ	Особливості організації навчального процесу з літературознавчих дисциплін у ВНЗ		Дослідницька діяльність студентів з літературознавчих дисциплін	
К-ть балів за модуль	58 балів	90 балів		69 балів	
Лекції	1	-		2	
Теми лекцій: 1 бал – відвідування (всього 2 бали)	Методика викладання літературознавчих дисциплін у вищій школі як наука і навчальна дисципліна	-		Методика організації дослідницької діяльності студентів з літературознавчих дисциплін	
Практичні	1	2		3	4
Теми практичних занять: 4 – відвідування, 40 – робота на практичних заняттях (всього 44 бали)	Навчально-методичний комплекс з літературознавчих дисциплін у ВНЗ. Огляд навчальних посібників.	Навчальна, науково-дослідницька та виховна функції викладача-літературознавця.		Індивідуальна науково-дослідна робота студентів	Курси за вибором (спецкурси, спецсемінари) з літературознавчих дисциплін
Лабораторні	1	2-3	4-5	6	
Теми лабораторних занять: 4 – відвідування, 40 – робота на семінарських заняттях (всього 44 бали)	Робоча навчальна програма з літературознавчих дисциплін	Лекція з теорії літератури у ВНЗ. Практичне заняття з теорії літератури у ВНЗ.	Лекція з історії літератур у ВНЗ. Практичне заняття з історії літератури у ВНЗ.	Складові науково-дослідницької компетенції студентів з літературознавчих дисциплін	
Самостійна робота (всього 30 балів)	10 балів	10 балів		10 балів	
Види поточного контролю (всього 75 балів)	Модульна контрольна робота 1 (25 балів)	Модульна контрольна робота 2 (25 балів)		Модульна контрольна робота 3 (25 балів)	
Підсумковий контроль	Максимальна кількість балів – 217 балів				

8. Рекомендовані джерела

Основна література

1. Нагаєв В.М. Методика викладання у вищій школі: навчальний посібник. - К. : ЦУЛ, 2007. – 299 с.
2. Методика викладання зарубіжної літератури та теорії літератури у вищій школі: навчальний посібник Уклад. Теленько Г. М. - Чернівці : Рута, 2007. – 24 с.
3. Організація навчального процесу у навчальних закладах. – К. : НВФ «Освіта», 2004. – 338 с.
4. Семеног О. Методика викладання української літератури у вищих навчальних закладах: навчальний посібник. - К.; Глухів : РВВ ГДПУ, 2004. – 40 с.
5. Сиротенко, В. П., Суровцева Р. Ф. Історія української літератури ХХ сторіччя та методика її викладання: навчальний посібник. - К.: Центр учбової літератури, 2012. – 390 с.

Додаткова

6. Волошина Н.Й. Наукові основи методики літератури [Текст] : Посібник для студентів вищих закладів освіти. - К. : Ленвіт , 2002. – 344 с.
7. Кларин Н. В. Педагогическая технология в учебном процессе: Анализ зарубежного опыта. – М., 1989.
8. Куцевол О. М. Методика викладання української літератури (креативно-інноваційна стратегія): Монографія. – К.: Освіта України, 2011.
9. Семеног О. М. Методика викладання української літератури у вищих навчальних закладах. – Глухів. – 2005. – 89 с.
10. Семеног О. М. Тенденції літературознавчої підготовки у вищій школі // Українська література в загальноосвітній школі. – 2004. - № 12. – С.13-17.
11. Новые педагогические и информационные технологии в системе образования: Учеб. Пособие для студ. вузов и системы повыш. квалиф. пед. Кадров / Е. С. Полат, М. Ю. Бухаркина, М. В. Моисеева, А. Е. Петров; Под ред. Е. С. Полат. – М., 2003.
12. Освітні технології: Посібник / За ред. О. М. Пехоти. – К.: А.С.К., 2001. – 256 с.
13. Падалка О.С. Педагогічні технології / Падалка О. С., Нісімчук А. М., Смолюк І. О., Шпак О. Г. – К. : Вид-во "Українська енциклопедія" ім. М. П. Бажана, Наук. ред. Головн. ред. колегії Книги Пам'яті України, 1995. – 253 с.
14. Педагогічні технології у неперервній професійній освіті / За ред. С. О. Сисоєвої. – К.: ВІПОЛ, 2001. – 502 с.

15. Семенов О. Організація науково-дослідної роботи студентів філологічних факультетів педагогічних університетів / Навч.-метод. посібн. – К. – Глухів : РВВ ГДПУ, 2002. – 96с.
16. Чернилевский Д. В. Дидактические технологии в высшей школе: Учебн. пособие для вузов. – М. : ЮНИТО–ДАНА, 2002. – 437с.
17. Эко У. Как написать дипломную работу. Гуманитарные науки / перев. с итал. Е.А.Костюкевич. – СПб.: «Симпозиум», 2006. – 301 с.
18. Мойсеїв І.К. Зарубіжна література в людинотворчому вимірі. – К.: Генеза, 2003. – 256 с.

Ресурси

1. Гондюл В. П. Методика викладання у вищій школі. Матеріали до курсу лекцій К. : ІМВ КНУТШ, 2000. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://mi.iir.kiev.ua/progsubj/opp/index.html>
2. Ланин Б. А. Интеграция Интернета в литературное образование. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.ioso.ru/ts/s010608/lanin.htm>
3. The World's Largest Poster and Print Store: www.allposters.com
4. Библиотека світової літератури (оригінали та переклади): <http://ae-lib.narod.ru>
5. Библиотека українського центру: <http://ukrcenter.com>
6. Галерея Arttrans: <http://www.arttrans.com.ua>
7. Електронна бібліотека “Джерело”: <http://ukrlib.com>
8. Міністерство освіти і науки України. Офіційний веб-сайт <http://www.mon.gov.ua/>